

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hatszáz millió

Hatszáz millió koronát adott össze a tisztántulsi zsidóság a csodarabbi kimentéséért. Szép pénz ez még a mai érték mellett is. Hatvan egyetemi hallgatót lehetne egy egész éven át ellátni belőle. Legalább husz vaskos kötetnyi tudományos munka kiadását fedezhetné, amelyek különben a szakemberek íróasztalának fiókjaiban hevernek. A külvárosok, mondjuk például a Téglavető nyomortanyáit változtatná ekkora összeg emberhez méltó hajlékokká, nyújthatna kereseti alkalmat száz és száz munkanélkülinek, tehetné tűrhetőbbé a szegényebb lakosság egészségügyi viszonyait. Szóval szép és nagy összeg az a hatszázmillió, amelyet nem valami nemes célért, oh nem, hanem egy közönséges gonoszított miatt gyanúsított egyén érdekében raktak össze a mi derék zsidaink. Napok alatt termelt elő a horribilis summa, hogy szabad levegőre kerülhessen egy pénzhamisító banda, tehát az államot és az egyes embert egyaránt megkárosító bűndíjak gyanuba fogott orgazdaja, vagy bűnpártolója.

Azonban e nagy összegnél még nagyobb az általa szolgáltatott tanulság, amennyiben éles fényt vet az a zsidók szolidaritására, de még élesebbet e szolidaritás alapját kitevő gondolkodásmódra. Csakugyan szép és nemes dolog a szolidaritás, ha az jó és nemes ügyben történik. Egyenesen tiszteletreméltó, ha a küzdő és üldözött erény mellé áll, ha mindjárt „ez a világ mind ördög volna” is. Ez a becsületes emberek, a hősök, a mátyrok szolidaritása. De kit és miért mentenek a zsidók? Egy közönséges, gaz és sötét gonoszított gyanúsítottját, és pedig azért, mert zsidó. Ez a minőség pedig *salvus conductus* szokott lenni nemcsak a gyanu, hanem a beigazolt és bebizonyosodott bűntények eseteiben is, mert hiszen tudjuk, hogy a fajtájukbeli uzsorást, csalót, sikasztót, pénzhamisítót, papirbakancsszállítót és gyilkosságra felbujtó Huss Ábrahámot egyaránt el akarják vonni az igazságszolgáltatás büntető keze alól. Vagy legalább mentetik és igazolják a nem menthető és a nem igazolható.

A világon mindenütt lobot vet az antiszemitizmus eddig hamu alatt szendergő tüze. De lehet-e ezen csodálkozni? Csodálkozhatnak-e rajta maguk a zsidók? Hiszen ha ők szüretett forradalmak volnának, mint tényleg azok, akkor csupán politikai harcot vívnának velük és kitartottaikkal a keresztyén népek, de nem volnának a társadalmi, az erkölcsi, a szívbeli gyűlölet pollen-geres céltáblái. Az ilyesminek más, mélyebben rejlő oka van, hogy mi? Gondoljanak a zsidók az olaszországi csodarabbi és a hatszáz millió koronára.

A drágaságot a nagyipari termelés számlájára kell írni

A miniszterelnök szerint ujabban 17 százalékos az olcsóbbodás - A 33-as bizottság ülése

Budapest, szeptember 17. A nemzetgyűlésnek a szanálás ellenőrzésére kiküldött 33-as bizottsága ma délelőtt 11 órakor gróf Ráday Gedeon elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről a miniszterelnök, Vass népjóléti és Budapesti pénzügyminiszter, valamint Vargha Imre és Neubauer Ferenc államtitkár vettek részt.

Payer Károly indokolta meg a bizottság összehívását. A szanálási törvény tárgyalásakor az ellenzék rámutatott arra, hogy a szanálási akció terhe elsősorban a fix fizetéses és a szellemi és testi munkából élő osztályokat fogja terhelni.

A legsúlyosabban érinti a szanálás a munkásosztályt,

amely jelenleg munkanélküliséggel küzd. 1925. július 25 én 32041 volt a munkanélküli szakszervezeti munkások száma. A nem szakszervezeti tagokkal együtt ennek kétszeresére teszi a munkanélküliek számát. A megélhetési viszonyok sem javultak. Egy öt tagú munkás család heti létminimuma 814,953 korona és az általános kereset pl. a vasiparban 450 ezer korona hetenként.

Tudomása szerint a népjóléti miniszter akciója nem járt kielégítő eredménnyel, mert nem a vendéglőségekkel kellett volna kezdeni az akciót, hanem azoknak az okoknak a kikutatásával, amelyek a drágaságot előidézték. Elsősorban az

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában azt fejtegeti, hogy a drágaság kérdése nem tartozik a szanálási bizottság elé. Csupán azért szól hozzá az ügyhöz, mert

Payer helytelen beállításban tárgyalta a kérdést.

Nézete szerint Magyarországon a szegénység és nyomor nem a szanálás folytán következett be, hanem a háború után bedőlt forradalmak és devalváció következtében. A szanálás segítségével éppen ezekből a bajokból akarunk fokozatosan kikerülni.

Éppen olyan hibás az a beállítás is, hogy a szanálás terhei elsősorban a munkásosztályra és ezzel együtt bizonyos mértékben a fixfizetésű osztályra hárulnak.

A fogyasztó és a vagyonnal bíró egyaránt meglehetősen magas terheket visel. Ra kell mutatni arra, hogy minden fajta vagyon, tehát a földbirtok, a ház, az ipari és kereskedelmi vállalat is kivieszi részét ezekből a terhekből. A vagyon Magyarországon rendkívül terheket viselt a vagyonváltások egész sorozata miatt. A nagybirtok természetben adta le azt a vagyonváltást, olyan

adózást és a pénzügyi politikát kell megváltoztatni,

mert az állam a legnagyobb drágító. A kormánynak el kell magát szánni arra, hogy komolyan foglalkozik az adórendszer erőteljes reformjával. Mindenki fizessen adót jövedelmének arányában.

A helytelen adópolitikát mutatja, hogy ijesztő mértékben növekedett az utóbbi időben a csődök és a kényszeregyezségek száma.

A legigazságatlanabb adó a forgalmadó,

tehát meg kell szüntetni és az egész vonalon az egyenes adórendszerre kell áttérni. Hasonlóképpen igazságatlan a kincstári részesezés is. Követeli a házbérek kincstári részesezésének eltörlesztését. A forgalmadó és a haszonrészesedés 30-40% al drágítja meg a cikkeket. Ha ehhez hozzászámítjuk a jövedelmi adót, amely szintén 10%, tehát a kincstár végeredményben mintegy 50% os drágítást végez. A magas vámtételeket is csökkenteni kell.

Végül a malomkartellben látja a drágaság legfőbb okát, amely mögött végeredményképen a nagybankok állnak.

Indítványozza, hogy a bizottság ne csak ma tartson ülést, hanem további ülések során foglalkozzék a drágaság részletekérdéseivel és azoknak alapos megvitatása után tegyen javaslatot a kormány, miképpen lehetne enyhíteni a drágaságon.

Indítványozza, hogy a bizottság ne csak ma tartson ülést, hanem további ülések során foglalkozzék a drágaság részletekérdéseivel és azoknak alapos megvitatása után tegyen javaslatot a kormány, miképpen lehetne enyhíteni a drágaságon.

A miniszterelnök válasza

mértékben, amely sokszorosan felülmúlja azokat a terheket, amelyeket mások fizettek.

Nem lehet részekre bontani a magyar társadalmat

olyan formán, mintha az egyik rész hordana minden terhet, a másik pedig semmit. Épen a forgalmi adó olyan adó, amely utólr minden fogyasztót.

Az egyenes adók és azok az adók, amelyek a vagyont érik Magyarországon, nem mondhatók csekélyeknek más országokhoz viszonyítva sem. A kormány semmi körülmények között sem mehet bele abba, hogy az egyik oldalon mindent elenged és azután ne találjon fedezetet.

A kormány szigorúan ragaszkodik ahhoz a jegyzőkönyvhöz, amelyet a népszövetséggel együtt dolgozott ki

és amely a pénzügyi szanálásokat foglalja magában. Ha egyik másik ponton a bevételek súlyosak is, annak pénzügyi okai vannak.

A munkanélküliség az utolsó hónapokban lényegesen csökkent

Néhány hónappal ezelőtt kb. 36 ezer munkanélküli volt Budapesten. Ez a

szám 26-27 ezerre csökkent és a beruházási akció kapcsán még csökkenni fog. A drágasági indexszám egy év óta fokozatosan csökken úgy, hogy egy idő óta kb. 17 százalékos olcsóbbodás mutatkozik.

A kormány már kijelentette, hogy a pénzügyi helyzet minden javulását arra fogja felhasználni, hogy a forgalmi adót és a fogyasztókat terhelő igazságtalan adókat csökkentse.

A pénzügyminiszter felszólalása

Ezután Bud János pénzügyminiszter szólalt fel.

Le kell szögeznie, hogy a külföldön is megvannak a különféle pártárványok, de ott nincs az az egyoldalúság, amellyel nálunk az egyes kérdéseket bírálják. Ha erősebb volna a felelősségérzet, akkor nem volna lehetséges, hogy ilyen javaslatok kerüljenek megvitatásra.

Teljesen kizárt dolog, hogy Payer javaslatát meglehessen valósítani.

Másutt is ugyanaz az adórendszer van érvényben, mint nálunk.

Nem lehet úgy beállítani a kérdést, mintha csupán a fogyasztók lettek volna túlságosan megterhelve. Az ország helyreállításának három feltétele van: Először pénzügyileg kell rendet teremteni, azután gazdaságilag kell szanálni a helyzetet, végre pedig a szociális eszmék és gondolatok megvalósításával kell a konszolidáció ügyét szolgálni.

Az az indítvány, amelyet a jövedelmi adó megkésztetésére terjesztettek be, tulajdonképpen

a vagyon konfiskálását jelentené.

Egyébként minden tekintetben áttértünk már a gazdasági megerősödés útjára.

Ezután Vass népjóléti miniszter beszélt röviden a drágaság csökkentésére megindított akcióról.

Eckhardt Tibor beszéde

Payer Károly viszontválasza után Eckhardt Tibor szólalt fel. A mezőgazdasági termelés mindan produktuma aranyparitáson alul van. Ha tehát

Magyarország a világ legdrágább országai közé tartozik,

mint ezt a népszövetségi főbiztos is megállapította, akkor a drágaságot az ipari termelés számlájára kell írni. A helyzet tényleg az, hogy a közszükségletet kielégítő leggyakoribb cikkek árai is olyan magasak, hogy a közönség nem tudja megfizetni. Nagyon helyes volna, ha a népjóléti miniszter azt is megvizsgálná, hogy a belföldi gyári ipar, elsősorban a textilipar milyen mértékben él vissza a helyzettel, amelyet a vámvédelem nyújt neki. Az ipar túlzott pártolása ugyanazt a helyzetet fogja megteremteni, mint amelyet a kereskedelmi hitelek túlzott igénylése okozott a bankok helyze-

tében. Látszólagos nyereség fog mutatkozni, de végeredményben lötkromogy az ipar. Sürgeti a mezőgazdasági hitel rendezését, mert ez a termelési ág az ország legfontosabb ágazata. A Vass-féle akcióval kapcsolatban kijelenti, hogy túltengő kereskedelmi osztály fejlődött ki nálunk, hosszú láncolat a különböző fajtájú kereskedők között, akik olyan nagy számban élnek az országban, de különösen a fővárosban, hogy eltartásukra ez a fogyasztóközönység nem képes.

Bethlen István gróf miniszterelnök

elismeri, hogy az Ipari cikkeknel jelentkezik első sorban a drágítás.

A kormány azon az állásponton van, hogy egységes magyar ipart teremtsen az egész ország érdekében, mert egyedül a mezőgazdaság nem tudja azokat a terheket elviselni, amelyeket Csonkamagyarországnak hordoznia kell. A kormány mindent elkövet, hogy a mezőgazdasági hitel terén eredményt érjen el. Végül az adókérdéseket fejtegette hosszasan. A bizottság végül elvetette Payerék iadványát s ezzel az ülés véget ért.

A csehek bezártak tizenkét magyar iskolát

A megszállott területi reformátusok sérelme

Rösznyó, szept. 17. A cseh iskolaiügyi miniszterium újabb rendeletével a tornaai járásban 12 szinmagyar községben megszüntette ez év szeptember 1-vel a református iskolákat és megcsemta tanítóitól az államsegélyt. A községek a következők:

Tornaaja, Otrokocs, Sajólenke, Sakáros, Kövecses, Csir, Jéna, Pálfalva, Zehere, Zidórház. Baloguj-

falu és Mezőtelekes. A bezúntatást a tisztviselői létszámapasztással és a növendékek csekély számával indokolják, bár mindenütt meg volt a szükséges 40 tanuló. A gyermekek kénytelenek lesznek 5-6, vagy annál is több kilométeres távolságra eső községekbe járni iskolába. A nyomorba döntött tanítók ügyével a református konvent fog foglalkozni.

Juhtenyésztő gazdák kérelme a jog- és pénzügyi bizottság előtt

Hosszas vita egy hortobágyi legelő ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A jog- és pénzügyi bizottság csütörtöki ülése részletesen foglalkozott a juhtartó gazdák kérelmével, akik a Hortobágy területén levő Kődvár legelő átadását kérték a városától. A Kődvár ugyanis 60 kilogramm buzárért haszonbérbe van adva és a juhtenyésztésre nagyon alkalmas helyet a juhtartó gazdák szeretnék használatba venni.

A kérelmet Debrecen magisztrátusa nem javasolta

és a haszonbérbeadás további fenntartása mellett döntött.

A tanácsi határozat ellen Ekl József bizottsági tag szólt fel és kiemelve a juhtartó gazdák működésének nagy és eredményes fon-

tosságát, azt javasolta, hogy a város a jelenlegi haszonbér ellenében engedje át a területet nekik. Ekl József többek között kikelt az ellen is, hogy az erdőben sok bitang jószág legel.

Jóna István: Nekem nincs juhom, én nem vagyok ebben érdekelt.

Ekl: Nekem van ugyan 70 juhom, de azok nem a Hortobágyon legelnek.

Magass György polgármester: Akkor biztosan azok járnak az erdőbe...

A bizottság hosszas vita után egy határozatot, hogy nincs kifogása az ellen, ha a legelőt a juhtenyésztők kaphják meg haszonbérért és ilyen értelemben tette meg javaslatát.

Kisebb ügyek a jog- és pénzügyi bizottság ülésén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen sz. kir. város jog- és pénzügyi bizottsága csütörtökön délután ülést tartott, amelyen a közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalták meg. A különféle egyesületek és intézmények jótékonyági kérelmei között első helyen

a nagyenyedi Bethlen-kollegium volt diákjainak beadványát vitatták meg. A nagyenyediek diákszövetsége hivatkozott az oláh megszállás okozta elviselhetetlen gazdasági állapotokra és arra kérte Debrecen városát, hogy Cegléd példájára, mely egy diák nevelését vállalta el, járuljon hozzá az ekcióhoz. A bizottság a két református kollegium közötti évszázados kapcsolatot megerősítésére évente

két nagyenyedi diák teljes el látásának költségét javasolta

a vigalmi adókból befolyó jövedelem terhére. Ugyancsak hozzájárult a parlamentben felalítandó Kossuthszoba félmilliórdos Kreith féle gyűjteménynek megvásárlásához két millió koronával és javasolta, hogy a Magyar Protestáns Házipari Szövetség tagjainak munkához juttatása érdekében a tartásikétszázöt 40 üzletrészt jegyezze darabonként 27.000 koronáért. Ezzel szemben a jog- és pénzügyi bizottság

elutasította a Falu Országos Szövetség kérését,

hogy Debrecen városa 540 aranykorona tagdíjjal lépjen be pártoló törzstagjai sorába. Valószínű, hogy Debrecen az első magyar város, mely a magyar falu kulturájának emelésére szolgáló nemzeti jelentőségű intézményt ezzel a kérelmével elutasította.

Ennek a határozatnak elfogadása után a bizottság hozzájárult egy másik javaslatához, melynek értelmében Debrecen város

100 aranykoronával belép a Meteorológiai Társaságba.

Napirendre került a Mezőgazda-

sági Kamara székházépítési ügye. A Kamara ugyanis pár évvel ezelőtt a színházi átjárónál ingyenelket kapott székházépítésre azzal a feltétellel, hogy

1925 december 31-ig

köteles felépíteni. Ezt a terminust később két évvel meghosszabbították, de kikötötték, hogy ha a Mezőgazdasági Kamara székhelyét más városba helyezné át, az épület a város tulajdonába megy át, ha pedig a Kamara más épületbe költözik, a városnak joga van feleértékben megváltani a székházat. A Mezőgazdasági Kamara most egy újabb beadványában azt kérte, hogy a város minden feltétel nélkül adja át a felket.

A jog- és pénzügyi bizottság ezzel szemben a régi határozat mellett foglalt állást.

A köntösgáti jóságlegeltetés ügye ismét napirendre került. Ismeretes, hogy a köntösgáti városi legelőn tavaly 460 tehén és 60 ló legelt. A gazdasági felügyelőség már régebben megállapította, hogy ezen a területen legfeljebb 300 jóság legelhet s erre a tanács a tejszolgáltatás biztosítása érdekében csak a tehénlegeltetést engedélyezte.

A fuvarosok most megfélembzték

ezt a határozatot, egy állítólagos szerződésre hivatkozva, amelyet még 1876-ban kötöttek volna a várossal. A jog- és pénzügyi bizottság a magisztrátusi és mezőgazdasági bizottsági ülések állásfoglalása értelmében megállapította, hogy ilyen szerződés nincs s a tanácsi határozat jóváhagyását ajánlja a közgyűlésnek.

A bizottság előtt tárgyalt többi ügyek lefolyásáról és az azokban hozott határozatokról a Hajdúföld mai számának más cikkeiben számolunk be.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

Az iskolai év elején

Írta: Agárdi László.

Munka kezdetét jelenti a szeptember hónap, az értelmi, erkölcsi és érzelmi erők kifejtésének és kiképzésének a megindulása. A pihent elmék, a tespedő akaratok, a nem komoly irányban foglalkoztatott érzelmeik arra az ultra terelődnék, mely az egyének érdekén túl a társadalom és a nemzet javát van hivatva elősegíteni. A tíz éven alul levő emberkének epugy anyjai és tárgyai ennek a nemzetnevelő munkának, mint a férfiszámba menő egyetemi hallgatók.

Miödegyikkkel kapcsolatban egy cél lebeg a tanítók és a nevelők szeme előtt: munkás és becsületes embereket akarnak kezeik alól kibocsátani az életbe.

Nagy feladat ez és nem mindig függ az iskolai munkától. Míg a bármely téren működő és alkotni vágyó művész egyéniségének megfelelően választja meg az anyagot és annak formálására az eszközöket, addig a pedagógus késs anyagot kap, sajnos, igen gyakran nagy tömegben és alakításra kevésbé alkalmas egyedekben. A szabráss kararai márványt választ a lelkében elevenen élő eszmé kifejezésére és a hideg kő a művész egyéniségének

megfelelően enged a résónek. A festő szabadon keverheti a színeket és fejezheti ki harmonikusan művészi ideálját. A tanító és nevelő azonban vegyes anyagot kap és ezt kell formálnia. Mily lenyűgöző munka az arra alkalmatlanokkal való bajlódás; mit lehetne elérni, ha hivatottakkal, vagy legalább kisebb mennyiségű anyaggal foglalkozhatnánk!

A legfeljebb negyven diákot tartalmazó osztályok, legalább az alsó fokon, nálunk a lehetetlenség birodalmába tartoznak. Ha tehát számolni kell azzal a nehéz helyzettel, hogy főleg a magyar középiskolák ötvennél több tanuló fogadnak be, az eszközök megválasztásában és az eredmény megítélésében is engedelményeket kell tenni. A szülő természetesen azt várja, hogy a megmunkálás elsőrendű és az eredmény legalább kielégítő legyen. Am az iskolai munka nem vehető össze a földműveléssel. Amint ezek is újabbban a belterjes gazdálkodást iparkodnak megvalósítani és kis területen óhajtanak mennél nagyobb termést elérni, az iskolának is példát mutatnak a jövő feladatait illetőleg. Mint mindenütt nem a mennyiség jöhet első sorban számításba, hanem a minőség és a megmunkálás lehetősége.

Ha már most a mennyiség elháríthatatlanul adva van és az iskolá-

ban a lehető legkedvezőbb eredményt akarja elérni, munkatársakról kell gondoskodnia. Kik lehetnének ezek mások, mint a szülők? Az ő érdekük, nem számítva az érzelmi mozzanatokot, a tanárokéval megegyezik: jól nevelt, értelmes, erkölcsös, munkakedvelő, derék fiatal óhajtanak a magukénak mondani. Az iskolának e cél elérésére segítségére kell sietnie. Mivel a tanárok nagy tömeggel nem foglalkozhatnak elég intenzíven, odahaza ők is ellenőrzik gyermekeik foglalkozását, az ügyefogyottaknak segítségükre sietnek, a kötelesség teljesítésben általában példával és buzdítással járnak elői. Hasonlóan a nevelés terén a tanárokkal egyöntetűen iparkodnak lenyesegetni az esetleges vadhajtásokat, fékezik könnyelműségre mindig hajlamos akaratukat, figyelmeztetik a jó modor követelményeire. Odahaza erre több alkalom is kínálkozik és idő is inkább szakítható. Ha a tanuló a fejlődésre és javulásra nem mutat készséget, erősebb eszközöktől sem szabad visszariadni. A fiatal akarat lázadását ha tekintetbe kell venni, nem szabad tulbecsülni. A nevelésben a fiatal daru példája mindig ott lebeghet a szem előtt.

Főleg abban az esetben szükséges az iskola és a szülő ház együttműködése, mikor akár szellemi, akár

a viselkedés területén hiányok vagy hibák mutatkoznak. A szemhunyas ezekben az esetekben jóvá nem tehető kárt okozhat a fiatal egyéniségekben. Viszont ha kölcsonös figyelmet, szeretőt, bár erős kezet érez maga mellett a tanuló és a szülők is hasonló módon iparkodnak ráhatni, a kedvező eredmény nem lehet kétséges. Megértésre kell a közös célt fáradozónak törekedniük és kölcsonös bizalmat kell egymás működésébe helyezniük. Ennek eredménye csak javulás, fejlődés, nemes értelemben vett tökéletesedés lehet a tanulókról.

A manapság annyit hangoztatott kultúrpolitika munká alapján létesülhet. A komoly értelemben vett munkát kell az iskolai tevékenység középpontjába állítani. Ebben az esetben a származás vagy az anyagi viszonyok bár értékes, de még többször káros szempontjai háttérben maradhatnak. A fiatal lelket önértékének a tudatára kell vezetni és minden tevékenységét ebből a nézőpontból érdemes irányítani. Az erkölcstelen ebben az esetben elmarad, de annál fejlettebb lesz az alakítható. Amely iskolában az egyéniséget komolyan akarják szolgálni, ott magasabb elveket vesznek alapul a tanításban is és a nevelésben is.

©

Uj offenzivára készülnek a franciák Marokkóban

Páris, szeptember 17. A francia csapatok Bibane hegytömbjét visszafoglalták. A legutóbbi harcok folyamán ez a hegycsucs már harmadszor cserélt gazdát. A hegytömb lejtőit a riftek erős égyülüz alatt tartják. A francia harcveronairól kapott hírek szerint a hadműveletek azért

szünetelnek, mert a csapatokat az új offenzivára csoportosítják át. Az eddig elfoglalt pozíciókat mindentűz szilárdan tartják, csak a Bibane hegy körül észlelhető ríff tevékenység. Az alhucemasi öbölben partraszállt spanyol haderővel két élelmi-szerszállító hajónak sikerült összeköttetést létrehozni.

Bonyodalmak a névtelen debreceni utcák körül

Virágnevek helyett történelmi nevek

(A Hajdúföld tudósítójától) Debrecen névtelen utcáinak ügye mindenkör nagy fejtorést okozott a város vezetőségének és a virágnevekkel való kísérletezés után legújabb

akinek indítványára egy ad hoc bizottságot fognak kiküldeni az utcaelnevezések ügyében. — Sokaknak ugyanis az a kifogásuk, hogy e jobbara ismeretlen nevek helyett Debrecen közismert íróiról, vagy

attértek a történelmi nevekre. A jog- és pénzügyi bizottság csü törtöki ülésén tárgyalta azt a javaslatot, mely szerint a Tisztviselőtelep római számjegyekkel megjelölt utcait Pente Máté és Turi Szabó Péter mártír szentatorokról, továbbá Ignát Andrást volt másodbíróról neveznék el, akik

más nagy alakjairól kereszteltek el az utcákat.

Tárgyalás alá került a római katolikus temető körüli névtelen utcák ügye is, melyeket a muzeumi bizottság egy régebbi javaslata értelmében

Debrecen volt katolikus plébánosairól neveznek el.

1620-ban egy követség alkalmával kivégeztek.

Igy a Márk- és Poroszlay telepek névtelen utcái a Maindr József, Kisfalussy Ferenc és Huszly Károly-utca elnevezéseket kapja.

A javaslat ellen többen tiltakoztak, így Markovics Elemér is,

Megérkeztek Budapestre az olasz repülőgépek

Budapest, szeptember 17. Csütörtökön délután 4 órakor érkeztek meg Mátyásföldre az olasz hadi repülőgépek, amelyek jövetelét tegnap előre jelezték Bécsből. Három gép érkezett, mégpedig a programhoz képest másfélórás késéssel. A repülőgépek Turinből indultak köruttra és Ünén illetőleg Bécsen át jöttek a fővárosba. Az egyes jelzésű gép simán földre ért. Bolognait aleszredes a repülőraj parancsnoka, továbbá Trelli százados és Ottolini pilóta főhadnagy szállt ki belőle.

ban mondott köszönetet az üdvözlésért. Közben a hármas jelzésű olasz hadirepülőgép is leszállt, de amikor már a földön futott, balkezekének a tengelye hirtelen eltört. A hatalmas kétfedélű gép

balszárnyára dőlt és jelentéktelenül ugyan, de megsérült.

Sérülését hamarosan kijavítják, úgy hogy vasárnap társával együtt tovább indulhat. Ennek a gépnek Sbesnuadori olasz repülő százados a parancsnoka, akivel együtt Carbasara olasz hírlapíró is utazik. A kettős jelzésű gép minden baj nélkül ereszkedett le. Az olasz repülőgépek

megkoszorúzzák a rákoskeresztúri katonai temető sírjait.

Utjukat vasárnap folytatják Krakkó irányában.

Schindler alezredes olasz nyelven köszöntötte a parancsnokot és egyben a honvédelmi miniszter nevében a repülőraj egész tisztikarát pántek este társasvacsorára hívta meg a tisztai kaszinóba. Bolognesi alezredes közvetlen szavak-

Rablóvilág „Nagyromániában”

Ahol a banditavezérek az urak

Bukarest, szeptember 17. Konstanzaai jelentések szerint Terente hirhéd rablóvezér a „mocsarak királya” újból feltűnt a Tulcea körüli falvakban. Terente éveken keresztül nyugtalanította az egész Dunadelta lakosságát, mire nagyszámu katónaságot vezényeltek ki, amely utász osztagokkal megerősítve, valóságos hajtvadászatot rendezett a rabló ellen, azonban siker nélkül, mert Terente kiszökött az országból.

azt a megbízást kapta a szovjet kormánytól, hogy

fejtsen ki kommunista propagandát a szegény lakosság között

amelynek körében a rablóvezér mindig igen népszerű volt. A hatóságok minden intézkedést megtettek Terente kézrekerítésére.

Egyidejűleg jelentik, hogy

Monteanu, a másik híres rablóvezér ismét felbukkant

Targoviste közelében. Kiderült, hogy Monteanu volt az, aki pár nappal ezelőtt Morroeniben meggyilkolta Bratu gazdag szódagyáros feleségét és a Werheim szekrényt kifosztotta. Monteanu maga üzent meg a csendőröknek egy paraszt emberrel, hogy ő volt a gyilkos.

Kőbányánál három leányt elütött a vonat

Vasuti szerencsétlenség két halottal és egy sebesülttel

Budapest, szeptember 17. Súlyos kimenetelű vasúti szerencsétlenség történt ma este 7 órakor Kőbányán a Vasgyár utcai MÁV megálló közelében. Három szövőgyári munkásnő, Aszódi Mária 15 éves, Szabényi Margit 19 éves és Türel Julia 20 éves ceglédi lányok, akik a szövőgyárban voltak alkalmazásban, a gyárból mentek hazafelé. A Vasgyár utcai megállónál egy Budapestről elindult személyvonat állott. A három leány megvárta, amíg a vonatot elindítják és amikor előttük elhaladt a személyvonat utolsó kocsija, ráléptek a pályára, hogy keresztümenjenek rajta. Ezen a helyen két sínpár fut egymás mellett.

A lányok nem vették észre, hogy a másik sínpáron Budapest felé robot egy gyorsvonat, amely ennél a megállónál nem áll meg. Abban a pillanatban, amikor a leányok a sínekre értek,

odaért a gyorsvonat és keresztül szaguldott rajtuk.

A mozdonyvezető észre sem vette a szerencsétlenséget, mert ezen a helyen sötét a pálya és a vonattal tovább robotott. A rendőrséget értesítették a katasztrófáról. Bizottság ment ki a mentőkkel.

A két leány nyomban meghalt, Aszódi Mária pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett. A Kun-utcai kórházba vitték, ahol haldoklik.

Másfélszázmilliót sikkasztott és Danubius részvényeket vett a pénzen

A szoboszlói állomásfőnököt nagy nyomora bünre vitte - Nyolc hónapi börtönt kapott

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. tötvényszék Lakatos Gábor elnöklete alatt működő büntetőtanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta Gavallér Károlynak, a hajdusoboszlói vasúti állomásfőnöknek hivatali sikkasztási bünperét.

ekkor kiderült a nagyarányú sikkasztás.

Gavallér Károly megszállott területről került Hajdusoboszlóra és nagy családjával igen nagy nyomorban élt, állítása szerint gyermekeit ruházni sem tudta. Gavallér Károly ez év elején elhatározta, hogy mindenképpen, ha kell, még bünös uton is pénzt szerez, hogy családján segítsen. Ekkor támadt az a gondolata, hogy a

Gavallér elvesztette állását és büntető eljárás indult meg ellene hivatali sikkasztás büntette miatt. A csütörtöki főtárgyaláson Gavallér szokogva védekezett és ecsetelte a bíróság előtt szomorú sorsát. A Danubius részvények, amelyeket a sikkasztott összegből vett, még most is meg vannak s bár értékük csökkent, azonban a kár részben megtérül. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után az enyhítő körülmények figyelembevételével Gavallért nyolc hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

reabizolt hivatali pénzéből nagyobb összeget elvesz és a pénzen részvényeket vásárol.

A számítás az volt, hogy a részvények árfolyama emelkedni fog és akkor ő a részvényeket nyereséggel eladva, a hivatali pénzt visszateszi és a nyereséget pedig családja támogatására fordítja. A hivatalos pénzéből

159 millió koronát vett el és rajta 30 darab Danubius részvényt vásárolt. A részvények árfolyama azonban nemcsak hogy nem emelkedett, hanem erősen esett és így a várt nyereségtől is elesett, sőt az elsikkasztott pénzt sem tudta viszatenni.

Közben

varallan rovoncsolás történt s

Moszkva utasítására szervezték a magyarországi kommunista pártot

A letartóztatott Juhász Pál volt a szervezet vezére

Budapest, szeptember 17. A rendőrség nagyarányú nyomozást indított Juhász Pál kommunista agitátor ügyében akit tegnap tartóztattak le. Kiderült, hogy Vági István, aki mint a magyarországi szocialista munkáspárt vezére szerepel, nem volt tulajdonképpen vezére a csoportnak, hanem az egyszertű strohmann szerepét játszotta

Juhász vallomása alapján 20 detektivet mozgósított, hogy járják be azokat a helyeket, amelyeket Juhász Pál vallomásában megemlített és amelyek a kommunista párttal való külföldi összeköttetéseiket bizonyítják. Ma délelőtt detektívek mentek ki Kőbányára és Angyalföldre, ahol Juhász már két hónap óta bujkál.

Juhász Pál színesekkel megszögyonító könnyedséggel maszkírozta magát

a tulajdonképeni vezér Juhász Pál volt, aki saját vallomása szerint közvetlen megbízást kapott Orosországból, hogy a kommunista pártot szervezze meg. Juhász Pál ezért tárgyalásokat kezdett Vági Istvánnal, akinek megígérte, hogy pártvezérré teszi és politikai súlyt szerez neki, de ellenszolgáltatásul Vági köteles az ő utasításait betni szerint és ellentmondás nélkül teljesíteni.

és hol szakálasan, hol kopaszon, hol borotváltan jelent meg az utcákon, úgy, hogy még barátai sem ismerték fel.

A detektívek Kőbányán és Angyalföldön két lakásban találtak csomagokat, amelyeket Juhász hagyott hátra. A csomagokat délután bontják fel a rendőrségen és ugyanakkor hirdetik ki Juhász előtt a letartóztatásról szóló végzést.

A főkapitányság politikai osztálya

A mátészalkai „HANGYA”

kezelésében levő vendéglő és korcsmájának kezelésére f. évi október hó 1-ig való belépésre pályázatot hirdet. Részletek a szövetkezelőigazgatóságánál megtekinthetők.

8000 korona tiszta apróhirdetés 4 lapban

HIREK

1925 szeptember 18. (Péntek)
Prot.: Titusz Kath.: Kupert.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Hazánkban az idő derült lett és ennek folytán éjszaka erős lehűlés állott be. A reggeli minimum 2-4 fok C. között mozgott. Eső már csak a szélső keleti részeken esett.
Jóslat: Tulnyomán száraz idő, napali hőemelkedéssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig.
Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyaszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-utca 8.), Murskőzy (Bunyadi-utca 5.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonay (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77.).

„Büntett feldicsérése“

Még mindenki emlékszik a zsidó-liberális lapok jogrendi felháborodására, melyet a csongrádi bombamerénylet-pör epilógusa váltott ki belőlük. Akkor ugyanis a *bűncselekmény vádja alól felmentett csongrádi magyar fiukat a főtárgyalás után magukhoz ölelték családtagjaik* és a familiáris jelenet annyira felbőszítette a jogrend titánjait, hogy hetekig üvöltöttek „büntett feldicsérése” címen hasábos vezércikkeket és büntetést kértek a „bűnpártolókra.”

A felmentett csongrádiak pörének epilógusa után érdekes egy rövidke szempillantással a *penzhamisítás bűncselekményével erősen gyanúsított és 600 millió kaució ellenében ideiglenesen szabadlábrahelyezett* olaszliszka-i csodarabbi diadalutját végig kísérni. A liberális lapok hat és nyolchaszabos örömrivalgásokban számolnak be erről a jogrendi triumfusról, melynek középpontjában a csodarabbi vitte hazafelé 600 millió koronát érő egyéniségét Olaszliszka. Azt híresztelik ezek a tudósítások, hogy a zsidók ezreitől kísérvé jobbra-baira osztogatta áldásait a nagy csodatevő, miközben nyakáborult védőügyvédjeinek és szokogott örömeiben. Megcsókolta őket és megáldotta a kiválasztott aggodalmaskodókat. Nyiregyházán és Tokajban kezét csókolgatták, Olaszliszka alatt a zsidótömeg ordította: *„Isien hozta a mi Urunkat!”* és virágcsokorral árasztották el a gépkocsit. A díszes társaság egymást lökdösve tolongott Friedländer körül, hogy megcsókolhassák kezét. Öreg zsidók jajgattak, sirtak és Klein Pinkász üdvözítő beszédet mondott.

Ugyanekkor a csodarabbi védőügyvédje, *Aczél Jenő* a cionista *Egyenlőség* című lapban hosszú cikket írt a *bűncselekménnyel erősen gyanúsított* védenc ártatlanságáról és már előre meghozta a rehabilitáló felmentő ítéletet! Itt jegyezzük meg, hogy akadnak helybeli lapok, melyek külön tudósítót küldtek a rabbi autójával a 6-7 hasábos riportban öntötték ki a zsidófaj örömeit a csodarabbi ideiglenes szabadlábrahelyezése fölött.

Hát ez nem „büntett feldicsérés”? A magyar közvélemény felháborodása követeli, hogy az ünneplők ellen azonnal induljon meg a büntető eljárás. — A magunk részéről csak annyit fűzünk az elmondottakhoz a magyar közönség megnyugtatására, hogy az eljárás az ünnepletés értelmi szerzője ellen meg is fog indulni.

— Joghallgató azonnal elváltat bármily irodai munkát. Cím a „Hajdúföld” kiadóhivatalában.

**A lillomtipró zsidó mozis a bíróság előtt
Három évi fegyházra ítélték Hegyi-Bergert**

Budapest, szeptember 17. A lillomtiprás büntettségével vádolt *Hegyi-Berger Sándor* Váci-uti zsidó mozgószerkésztulajdonos ügyében a büntetőtörvényszék zárt ajtóik mögött most tárgyalta meg a főtárgyalást. Hegyi Sándor négy keresztény kisleányokból **valóságos háremet rendezett be.**

Majd amikor észrevette, hogy feljelentették, szeretőjével megszökött Bécsbe, innen pedig Párisba. Ott azonban a budapesti főkapitányság távirat alapján letartóztatta és Budapestre szállította. A bíróság Hegyi Sándort bűnszökésnek mondta ki s **3 évi fegyházbüntetésre ítélte.** Az ítélet jogerős.

**Aki kaszával ölte meg a gazdáját
Két évi fegyházra ítélték a vérengző bérest**

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék *Lakatos Gábor* elnöksége alatt működő büntetőtanácsa csütörtöki tárgyalta *Böszörményi László* 32 éves gazdasági cseléd szándékos emberölési bűnperét, aki ez év júliusában *Hajdúszoboszlón* egy kaszával megölte szolgálatadó gazdáját, *Czibere Márton* — A gazda és cselédje között nem a legjobb viszony volt, Czibere nem volt megelégedve avval a munkával, amit a munkásai és cselédjei végeztek. Különösen Böszörményt intette, figyelmeztette többször, hogy serényebben dolgozzon. Ez év júliusában asután halálos kimenetelű viasszly támadt közöttük.

Vacsora közben a gazda ismét korbolta a munkásokat, — *enni azt tudtok, de dolgozni nem tudtok.* — Közben Böszörményi egy nagyszület kenyeret vágott le és távozásban visszafelest a gazdájának.

— *Dolgozzunk mi eleget, csak a gazduram fősvény...* Szót szó követett és ekkor a gazda állítólag egy doronggal többször ráütött Böszörményire. Böszörményt erre elöntötte a harag, — megkeserült ez valaki — kiáltotta és evvel

lekapta az istálló falára akasztott elesre feni kaszát és négyszer teljes erővel a gazdájába vágta.

Az első ütés nem érte, de a másik három súlyos sebet ejtett. A véres tette után bement az istállóba és nyugodtan, mintha mi sem történt volna, lefeküdt. Ciberét hozzátartozói azonnal orvoshoz vitték. Az orvos már nem segíthetett rajta, mert másnapra kiszenvedett.

Böszörményi azóta a debreceni kir. ügyészség fogházában ül. A főtárgyaláson meglehetősen együgyű ember benyomását kellette, sokszor érthetetlen, humoros válaszokat adott az elnök kérdésére.

A véres tettet avval igyekszik menteni, hogy először a gazdája támadt rá és ütlegelte.

A kihallgatott tanuk nagyrészt terhelőleg vallottak Böszörményi ellen. Az orvosszakértő véleménye szerint Böszörményi csak korlátolt beszámithatóság alá esik, nem egészen abnormis ember. A perbeszédre és ítélethozatalra csak délután került sor. A

bíróság halálközeli súlyos testi-sértés büntetésben mondogta ki bűnszökésnek és ezért két évi fegyházra ítélte.

A büntetésből előzetes fogságával két hónapot vett kitöltöttnek a bíróság.

Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért fellebbezett.

MAGYAR IGÉK

Ma úgy járjon minden magyar, mint aki a mult vétkeiért, a jövő válságáért szenved. Bűnbánó nemzetek: megújuló nemzetek; mártyr nemzetek: győzelmes nemzetek.
Ravasz László.

— **Kilünetelés.** — A Kormányzó *Schranz Ödön* ezredesnek, a nemzeti hadsereg megalakulása óta különböző beosztásaiban a nemzeti hadsereg felépítése és a magyar királyi honvédség körül teljesített kiválóan eredményes és igen hasznos szolgálataiért a III. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta.

— **Ezerháromszáz növendéke van a két gazdasági népiskolának.** Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok a városi tanács csütörtöki ülésén jelentette, hogy a két gazdasági népiskolába eddig 1800 növendék iratkozott be. A tanács elhatározta, hogy eleget téve a közigazgatási bizottság határozatának, az új népiskola felépüléséig a régi csapatkórházban létesített iskola két tantermét a gazdasági népiskola rendelkezésére bocsátja.

— **Tudományos társaság helyiség nélkül.** A Numizmatikai Társaság nemrégiben alakult debreceni csoportja azzal a kéressel fordult Debrecen tanácsához, hogy becsásson rendelkezésére *egy szobát*, ahol havi üléseit megtarthassa. A magisztrátus a városi muzeum tanácskozótermét jelölte ki e célra és így végre a Numizmatikai Társaság havonta egyszer fedél alá tud jutni — Debrecenben.

— **Előkészítő munkálatok vásárcsarnok létesítésére.** Debrecen tanácsának csütörtöki ülésén *Zsáka József* tanácsnok javasolta, hogy a városgazdái hivatalt és a löstállókat telepítsék át a Rákóczi utca 22-24, vagy a Bethlen utca 20. számú telkekre. **Az így felszabaduló telkek helyén épülne fel az új vásárcsarnok.** A magisztrátus elhatározta, hogy ilyen értelemben sürgősen hozzáfog a szükséges előmunkálatokhoz és a részletesen kidolgozandó tervezetet mielőbb bizottsági tárgyalás alá bocsátja.

— **Honfőmesterek figyelmébe!** Felhívom a *hentes szakosztály* tagjait, hogy szeptember 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a vásárpénztár előtt gyülekezni sziveskedjenek. Tárty: az igazgatóság bemutatja a vásárpénztárt és ismerteti a vásárpénztár ügymenetét és az eladós módoszatait. **Elnök.**

— **A Magyar Sakkvillág** szeptemberi, legújabb száma megjelent. A tartalmas lap, amely a Magyar Sakkszövetség hivatalos lapja, bőven és igen részletesen foglalkozik a debreceni Maróczy mesterversenyyel és főtornával. Közli Janny Géza verses prólogját a debreceni sakkversenyről, majd a verseny részletes beszámolója következik. Több játszmat is közöl a debreceni versenyről Chalupetzky Ferenc, Steiner Lajos, Tartakower, Tóth László, dr. Vajda Árpád és Vukovics elemzésével. Több feladványrovat és számos cikk élénkíti még a lapot. A szeptemberi szám ára 24 ezer korona.

— **A vízvezeték tisztítása.** Értesítjük víz fogyasztó közönségünket, hogy szeptember 18-tól október 4-ig vízhalózatunkon a csövek tisztítási munkálatait fogjuk végezni. E munkálatok miatt helyenként kissé szarvos lesz a víz, miért is kérjük a közönség szives elnézését. **Világítási Vállalat.**

Alexander Pope (angol klasszikus) mondá:

„A kávé bölcsé teszi a politikust, aki általa félszemmel is keresztüllát a dolgokon“.

A kávé azonban jó legyen!

Ilyet a MEINL-CÉG fióküzleteiben vásárolhat.

Meinl Gyula RT.

Ferenc József-ut 59. sz.

Meinl-kávé

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,

selymek, divatlanelek és mindenféle **őszi divatujdságok**

oooo nsponta érkeznek! ooooo

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérrni!

Aszódi és Róth Divatáruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállítói. Tisztviselőknek 5%, kedvezmény.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN!

— Sok a leföldözött-lej árus. A rendőrség a piacokon rendezett vizsgálat alkalmával egyre több olyan árust ér tetten, akik leföldözött tejet árulnak, de ezt nem tüntetik fel feltűnően. A kihágási bíró e tettenért asszonyokat egyenként félmillió korona pénzbüntetésre és a vegyvizsgálati díj megfizetésére ítélte. A rendőrség ezentúl még gyakrabban fogja ellenőrizni a debreceni piacot, hogy ezeket a visszaéléseket és kihágásokat csökkentse, illetőleg megszüntesse.

— Vasutas-kertváros a régi Doboz-lemető helyén. A Vasutasok Házépítő Szövetkezete, mely 1912-ben alakult, 1913-ban a várostól kért telket, de a magisztrátus elutasította kérelmét. Később a Szövetkezet megvette a Lamprecht-féle házát, melyet elcserélt a városnak a dohánygyár melletti telkével. Az építkezés a háború miatt megakadt és most, hosszú várakozás után azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a felszabadított Doboz-temetőt kikapcsolva, négyszögletként 3 aranykoronáért adja át építkezési célokra. A Vasutasok Szövetsége kötelezi magát, hogy a kívánt területen 4 éven belül kertvárost épít. A kérdés fölött a városi tanács hétfői tanácsulása fog határozni.

— Bitangóságban talált csikó. A Kálvintéri readőrőrszem a múlt nap egy bitangóságban levő csikót talált az utcán. Bevitte a város istállójába. Igazolt tulajdonosa olt átvetheti.

— A keletázsiai múzeum gyarapítása. Budapestről jelentik: A Hopp Ferenc-múzeum újból gyarapodott. Stejn Aurél a nagy ázsiai kutató, aki most Budapesten tartózkodik, a múzeumot egy XVII. századbeli perzsa bronzedényvel ajándékozta meg, amely a múzeum legvonzóbb tárgyainak egyike lett. Gaszner Aurél, aki a háború előtt hosszabb időt töltött Japánban, egy tusfestéssel ajándékozta meg a múzeumot. A festmény bambuszt és verebeket ábrázol és az Kano Eitku (1543—1590) japán festő műve, aki Nobu-gana és Hiéykoshi Shogunok udvari festője volt és Japán festészete történelmében a legkimagaslóbb egyéniségek egyike.

— Jómínőségű rizs termelt Szegeden. Szegedi jelentés szerint a Saegedi mezőgazdasági intézet kísérleti telepén az idén rizstermeléssel próbálkoztak meg. 160 négyszöglet területet vetettek be rizsszel, amit ezen a héten arattak le és csépeltek ki. Megállapították, hogy a kis területen 259 kg. rizs termelt, ami katasztrális holdanként 25 mázsa eredménynek felel meg. A termés minősége elsőrangú és 4 hónap alatt érett meg. A rizs termelés előfeltétele az, hogy a bevetett területet soká viz alatt álljanak.

— Az Ipartestület felhívja mindazokat az iparosokat, akik a múlt évi forgalmi adójukat megfellebbezték, de a fellebbezésük még elintézés nem nyert, hogy összeírásuk végett a rendelkezésükre álló adatokkal együtt sűrűn de legkésőbb szeptember 19-én délig az Ipartestület hivatalos helyiségében személyesen, saját érdekükben jelentkezzenek.

— Pusztító vihar Formosa-szigetén. Tokióból jelentik: Mint Formozából jelentik, Keyun városa feletti nagy zivatar vonult végig. Több ház a víz alá került. A táviró és távbeszélő vezeték megrongálódott. Számos motorcsónak és halászbárka eltűnt. Az árvis sok hidat elsodort vagy megrongált. A Healen nevű amerikai hajó állítólag elsüllyedt.

MŰVÉS ZET

Esti akttanfolyam a Művész-házban. Az előző tanfolyam sikere arra indította a Művész-ház vezetését, hogy az esti akttanfolyamot már október hóban nyissa meg. Naponta 6—8 óráig a résztvevő művészek irányítása és korrekturája mellett, május hó elsejéig tart a tanfolyam, amelyen résztvehet — mérsékelt díjazás mellett — minden komoly érdeklődő. Feltételek az igazgatónál Vigkedvü Mihály-u. 11. sz. 1—3 óra között.

SZINHÁZ

MŰSOR:

Szeptember 18-án Dolly. D) bérlet.
Szeptember 19-én Dolly. Bérletszűnet.
Szeptember 20-án délután 4 órakor Mariaza grófnő. Este: Dolly. Bérletszűnet.
Szeptember 21-én Dolly. A) bérlet.

Mozgósínházak közleményei:

Világatrakció: Az elsüllyedt világ, Conan Doyle fantasztikus regénye 10 felvonásban. Ez a film a technika csodája, amely a tízezer év előtti életet mutatja be egy izgalmas dráma keretén belül. Legérdekesebb rész, amidőn a hatalmas őssálat dűhében London utcáit dönti romokba. Ez a film a főváros legelső mozgófénykép-sínházaiában óriási sikert aratott.

Tisztelettel figyelmeztetjük a közönséget, hogy a műsor nagy terjedelmére figyelemmel, az előadásokat pontosan kezdjük meg.

Gránia-mozgó

Jönnék a huszárok: A legdarúsebb vigjáték a régi jó napokból 6 felvonásban. Szereplői a legnagyobb német filmművészek. Kisérő: Nick Carter kisasszony, burleszk 2 felvonásban.

Az Apollo-mozgósínházban szombaton: Tom Mixel: A vadon bujdosója.

A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia

BUZA, ÁRPA, ROZS

nemesített első utánozható termései

vetőmagjai

megrendelhetők a **CSANAK JÓZSEF KRT.** üzletében: **PIAC-UTCA 51. szám. telefon 70.**

Szórmeruháit

legelőbbban beszerezheti és átalakíthatja legújabb divat szerint

KÖVÁRY

szűcsnél, **PIAC UTCA 42. SZ.** Pannónia udvar.

Míg a készlet tart olcsón vásárolhat a

Rózsa-utca „Hangyában” Rózsa-utca

1 kg barackiz (házi főzés) l. 28000
1 literes üveg Triple sec l. 75000
1 literes üveg császárkörte — 75000

1 doboz csokoládé dessert I
Koestlin féle 1/4 kg os — 19000

Akác- és virágmez szintén a legelőbb árban kapható.

TESTEDZÉS

Változott a keleti válogatott csapat

Kuprinszky Sándor kerületi kapitány csütörtökön délután a nagy-erdei sporttelepen a válogatott játékosokkal triált tartott. A mérkőzés tanulságai alapján a válogatott csapat összeállításában előnyös változtatásokat eszközölt. Kimarad a válogatott csapatból Klein BUSE, Horváth DVSC, Megyeri DTE, Varga NyKISE, ehelyett bekerül Fried II. DKASE, Baik DTE, Guttmann NyTVE.

A válogatott csapat eszerint a következő felállításban játszik: Farkas DVSC—Molnár DVSC, Fried II. DKASE—Kantor DVSC, Fejér DTE, Baik DKASE—Polanetzky II. DVSC, Vampetics DVSC, Guttmann NyTVE, Erlinger BUSE, Martia DVSC. Tartalékok: Hübner DVSC, Ökrös DKASE.

A válogatott mérkőzést különben általános érdeklődés előzi meg. Játékosok elővételben is válthatók. A volt válogatott játékosok, ugyszintén a volt ifjúsági válogatott játékosok szabadjegyüket ma, pénteken este a kerületben vehetik át.

A DVSC ifjúsági vasárnap délután a Diószegi-uti Vasutas-pályán 10 órakor barátságos mérkőzést játszik a Harmoniával.

A fegyelmi bizottság csütörtöki ülésén foglalkozott a DKASE—DTE mérkőzésen kiállított játékosok fegyelmi ügyével. Urbanovics DTE játékost három hónapra, Gull DKASE játékost két, Szlamek DTE játékost egy hétre tiltották el a nyilvános szerepléstől. Fried Jenőt DKASE felmentette a fegyelmi bizottság.

A TŐZSDE

Zárlati zárlat

New York 518—, London 2511 1/2, Milánó 2105, Páris 2435—, Brüsszel 2280 Prága 1525—, Budapest 0.0072-65 Belgrád 922.5, Bukarest 255, Hollandia 208.5, Berlin 123 1/2, Bécs 73.05, Varsó 88, Szófia 375.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapiacokról

Dollár 7180—72310, angol font 345000—347000, hollandi forint 28325—28595, francia frank 3360—3394, svájci frank 1374—18855, cseh korona 2098—2120, e 837—348, lira 2899—2931, dinár 1247—1270, 100 német márká 16785—17035, lengyel 1 márká 11615—11895 K, osztrák korona 99.85—100.69 K.

Terményidőszak e zárlat

A mat terményidőszádn az irányzat rozsbán és tengeriben szilárd. Egyebekben tartott.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 382,5—, egyéb 367,5—872,5, 77 kilós tiszavidéki 380—882,5, egyéb 372—377,5, 78 kilós tiszavidéki buza 382—385,5, egyéb 377,5—378, 79 kilós tiszavidéki buza 385—387,5, egyéb 380—382,5, sörárpa 820—380, korpa 175—180, rozs 270—275, tengeri 282,5—287,5, repce 595—605

Felhajtás 1300. Árak: könnyű 19—22, közép 22—23,5, nehéz 24—25, irányzat barátságos.

Tisztviselők és munkások figyelmébe

Mielőtt férfi-, vagy fiuruhát vásárolna, meg kell Önnek győződnie saját érdekében a

HAJDUSÁGI FÉRFI- ÉS FIURUHA ÜZLET

szencziációs olcsó áraitól!

Nagy választék:

Raglának, téli és bőrkabátokban.

Vászon és nyári öltönyöknek teljesen le szállítottuk az árait.

Cimre kérjük ügyelni!

HAJDUSÁGI FÉRFI- ÉS FIURUHA ÜZLET PIAC-U. 67.

Vármegyeházzal szemben

APROHIRDETÉSEK

Egy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírnap kiadóhivatalában vagy a Csálly Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szöveg 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsű és levelezés 1600 K.

Lakás

- Burorozott szoba** két ur részére berendezve, parkettes, villanyvilágítással kiadó azonnal vagy októbertől, József kir. herceg-utca 35, I emelet balra, Hegedűs, 1327
- Burorozott szoba** teljes ellátással kiadó Török Bálint-utca 26. Ugyanott jó házi koszt kapható 1331
- Különbejárati burorozott szoba** kiadó Hatvan-utca 70, 19
- Kiadó különbejárati burorozott szoba** két jobb fiatal embernek, Eötvös-utca 59. szám, 11
- Két szoba, konyha** lakást beltérrel lelépéssel keresek. Dr Brüll, Piac-utca 26, 6
- Kiadó két szoba, konyha, külön udvar, lelépéssel.** Cim a kiadóban, 27
- Kiadó egy szoba, konyha, mellékhelyiséggel** a nagyalomás közelében. Barcsai-telep 7, 16
- Kétszobás és mellékhelyiségekkel álló modern lakást** keresek. Lelépést fitek. Monoky, Csillag-utca 58, 32
- Kiadó külön bejárati burorozott szoba** Piac 58. Házfelügyelőnél megtehető, 18
- És szoba, konyha átadó** Borz-utca 18. Hátul az udvarban, 22
- Utcai burorozott szoba** kiadó Hid-utca 6. nagyalomási hídnál, 2308
- Építési utcai burorozott szoba** kiadó esetleg ellátással Miklós-utca 41, 2810
- Utcai erkélyes szoba** ellátással kiadó Hatvan-utca 70, 12
- Csinos burorozott különbejárati szoba** esetleg ebédkoszta október 1-re kiadó, Piltzer, Péterfia 39, középépület, 2
- Elcserelem** megegyezés szerint vendéglő vagy korcsmahelyiségben levő modern 3 szoba, konyha, speiz, 25 darab seretáre hűtlő, istálló, front és 285 kvadrát négyzetű udvar, fele fásiott, Lakó nincs. Cim a kiadóban, 28
- Piacon két szép szoba** ellátással vagy anélkül kiadó, Irodának, rendelőknek különösen alkalmas. Cim a kiadóban 86
- Burorozott szoba, esetleg buror nélküli is,** magános nőnek kiadó, Teleki-utca 90,

Ajánlat

- Zongora tanárnő** tanítványokat vállal, akadémiai módszer szerint tanít és kívánatra a városi zeneiskolában vizsgáztat, Cim a Hajdúföldnél 757
- 16 kóser házi koszt** jutányosan kapható. Cim a kiadóban, 1060
- 43 hold szántó föld** kiadó kondorosi megállónál, értekezni ott vagy Király-u. 5, 1192
- Tanítványt** vállal egyetemi hallgató, Cim a kollégiumi kapusnál, 2291
- Fehér és színes filckalapot** kaphatók 11 ezer koronáért, báronykalapok valamint átalakítások olcsón készülnek. Matka Anna, Csemete-utca 10, 1325
- Bor, erősen bakáros házi**bor, literenként csak 12,000 korona, kapható mindennap Poroszlay-ut 53, 1351
- Két főiskolai hallgató** ur családnl lakást teljes ellátással kaphat Csapó-utca 31. szám, 2278
- Központon** faraktár bérbeadó, bővebbet Honvéd-utca 2. vendéglőben, 24
- Varrni, szabni** tanítok ur leányokat, jutányosan vállalkozok bármilyen Veres varroda, Kölcsei-utca 3, 36
- Gomblyuk** vállalat lakásomon bármely időben elfogadok, raktárúrura olcsóbban Singerné, Malomköz 5, 20
- Korcs ahelyiség,** mely jelenleg is korcsma, engedéllyel bírónak kiadó, Értekezni Széchenyi-utca 19, ügyvédi iroda 4-6-i g 37
- Két gyermek** teljes ellátásra elvállaltatik, Ugyanott burorozott szoba egyetemi hallgatók részére kiadó, Vigkedvő 14, 10
- Értékpapírok, párnák** 20,000 koronától A donéna, Simonffy 2, Telefon 13-83. Tucatvétele 10%, engedély, 9

Ablakok minden nagyságban kaphatók ablakgyár, Biattner, Sziv-utca 14, 85

Tűifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifabehozatalnál Fűrdő-utca 2, Telefon 10-93, 30

Kereslet

Mindenféle szépirodalmi könyveket, valamint könyvtárakat a legmagasabb áron vásárolok, Alföldi könyvkereskedés, Batthyányi utca 6, 1318

Könnyű stráfszekeret havi bérbé, esetleg loval együtt keresek, Némelhy, Csapó-utca 71, 2307

Munkásnőket azonnalra felvesz a Debreceni Műkögyár, Fűrdő-utca 2, 1227

BUTOROK

ELISMERT KIVÁLÓ MINŐSÉGBEN ÉS EREDETI OLCÓSÓ GYÁRI ÁRON KAPHATÓ
DEBRECENI FAIPAR R-T.
VÁROSI ÜZLETÉBEN KIRÁLY U. 3. SZ. ELŐNYOS FIZETÉSI FELTÉTELEK.

LEGNAGYOBB SZŐRMEÁRUHÁZ

Piac-utca vagy Pó-ut 4 (egy) szám alatt.
Elsőrangú szücsáruim szigorú szabott árak mellett: Seál bunda 7 millió koronától 30 millióig, Nercz bunda 15 millió koronától 100 millióig, sport bunda 1,500,000 koronától 10 millióig, női bőrkabát 2,500,000 koronától 5 millióig, női bekecskek, női sapka 2 millió koronától 5 millióig, róka gallérok és saálók 5 millió koronától 19 millióig, elsőrendű férfi bőrkabátok 2,500,000 koronától 15 millió koronáig.
Mindennemű szücsáruban saját készítmény.

VÉGH GYULA SZÜCSMESTER

Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyviz a

BIKSZADI

Debreceni kirendeltség: Piac-utca 72. sz. Telefon 37.

LEGOLCSÓBB LEGTISZTÁBB LEGTAKARÉKOSABB

egyenletes fűtés csak

GÁZGYÁRI KOKSZ-SZAL

érhető el. Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a **gázgyárban!**

1 mázsa ára 75 000 koronára hahoz szállítva 4 ezer K és a forgalmi adó.

100 mázsan felül nagy árengedmény, kedvező fizetési feltételek.

TELEFON 74

Saját készítésű iskolai cipők

nagy választékban szép kiviteiben
legolcsóbban
KRAUSZ cipőüzletében
Nagytemplom mellett.
Férfi-, női és gyermekeipők nagy választékban raktáron.

Deerki Imre 52 éves munkásságos ember major-s, béres, kocsis vagy hasonló állást keres. Megkeresést Hajdúföldhöz kér, 995
Intelligens német nevelő 2 gyermekhez felvétetik Frank Arany János 39 2283

Eladás

Borok, váposztáshordók, szállóprés, puton, taposókád, poroló, diván eladó Darabos-utca 5, 1270

Gőzmagánjáró 6-os cséplőgarnitúra kedvező fizetési feltételek mellett eladó és egy 4 személyes Ford autó, egy 5 személyes Mercedes. Erzsébet u. 20, 2295

Egy nagyobb című fűrdőkád és egy egyszerű fekete selyemruha eladó. Ajtó utca 87, 1829

Emeletes ház központban, Nagytemplom közelében, eladó. Értekezni dr. Ménes Lajos ügyvéd irodájában. Fűvészkert utca 14. szám, 1352

Eladó a taposókád, 1 szállódaráló, Cegléd-utca 16, 2304

Eladó 1 nagy, 3 kis perzsaszőnyeg új, Cegléd-utca 16, 2305

Eladó férfi felöltő, téli kabát, bunda, frakk, zsakett Miklós-utca 41, 2309

Családi ház

Fazekas Mihály utcán 4 szoba, fürdőszoba, konyha, kamra, fűskamara, világos lásudvarral, azonnali beköltözhető lakással eladó.

DEZSŐ LÁSZLÓ íródjára EÖTVÖS-U. 36

PÉNZTÁRCÁT BŐRÖNDÖT REDIKÜLT

jól csak a készítőnél vehet

Feuermann

bőröndös

Piac-utca 44.

CSERÉP

érkezett KEMÉNY mészkereskedésbe Deák Ferenc-utca 24. Telefon 14-34.

HORTOBÁGYI MŰMALOM RT.

lisztra tárai:

Hunyadi-utca 12. Telefon 900
Csapó-utca 6. Telefon 915
Arpad-tér 10. Telefon 1815
Böszörményi ut 1. Telefon 179

Liszt, korp, tengeri, tengeridara, árpa, árpadara, élesztő, só eladás.

A hajduhadházi vasúti állomáshoz közel

489 magyar holdas gazdasági épületekkel ellátott tagos birtok

1926. évi január 1 től hat évre haszonbérbe kiadó.

A haszonbérleti feltételek dr. Megyery Pál ügyvédnél (Nyiregyháza, Bessenyei-tér 3. szám) az irodái órák alatt megtehető.

Ugyanazon iroda 40 hold buzatermő föld eladásával is meg van bízva.

Ha vakítóan fehér ruhát akar, használja az ujkor legjobb mosószert a

„Vesilla” önműködő mosószert!

Vesilla mosószert kiméli a ruhát, fölöslegessé teszi a kefével való dörzsölést, egyszerű fűzéssel a ruha legszebb és legtartósabb fehérítése érhető el.

Teljesen ártalmatlan! Garantált kiirtmentes! A legényesebb ruhákra alkalmazható. Meglehető eredmény. Nincs többé dörzsölés. Megtakarít munkát, időt, szappant, szódát. Gyártja: **Magdalin Vegyiművek**, Budapest, III. Tavasz-u. 5. Telefon 104-36. **Mindenütt kapható!**

FESTÉKET

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNIZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZÍNŰ PORFESTÉKET

© kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat ©

STERN festéküzletében
BIKA SZÁLLODAVAL SZEMBEN

VAS-ÉS FAREDONY

Állandóan raktáron. Budapesti árákból 10 százalékos engedmény. Mindenféle lakatos szakmába vágó munkát vállalok.

Fekete Lajos Piac-utca 66.